นาม บัวทอง 2551: ผลของความถี่ในการใช้น้ำยาซีเอ็มที่ การอาบน้ำและการใช้ยางไลเนอร์ที่ผ่านการ ฆ่าเชื้อต่อคุณภาพน้ำนมคิบ: กรณีศึกษาสหกรณ์โคนมกำแพงแสนจำกัด ปริญญาวิทยาศาสตร มหาบัณฑิต (การผลิตสัตว์) สาขาการผลิตสัตว์ ภาควิชาสัตวบาล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์จีระชัย กาญจนพฤฒิพงศ์, Ph.D. 76 หน้า

การทคลองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของความถี่ในการใช้น้ำยาซีเอ็มที การอาบน้ำและการใช้ ยางไลเนอร์ที่ผ่านการฆ่าเชื้อต่อกุณภาพน้ำนมคิบ การศึกษาการใช้น้ำยาซีเอ็มที่สัปดาห์ละครั้งในมื้อเช้าและทุกมื้อ โดยกัดเลือกฟาร์มที่น้ำนมในถึงรวมมีผลตรวจเซลล์โซมาติก(SCC) ที่มีค่าสูงกว่า 500x10³เซลล์/มล.และผลตรวจ Methylene blue reduction test (MBRT) ได้เกรด 1-2 มากกว่า 3 งวคคิดต่อกัน แม่ โครีคนมเป็นพันธุ์โฮลสไตน์ (HF) ระดับสายเลือด 75-93,75% จำนวนวันให้น้ำนมเฉลี่ย (DIM) 128 ±3 วันก่อนเริ่มทดลอง รอบการให้น้ำนม (Lac.)ที่ 1-5 จากทั้งหมด 8 ฟาร์ม จำนวน 20 ตัวโดยแบ่งโกในแค่ละฟาร์มออกเป็น 2 กลุ่ม ตามการเปรียบเทียบ แบบ T-test โดยใช้ระยะทคลอง 6 สัปคาห์ การใช้ซีเอ็มที่ทุกมื้อทำให้ SCC ในน้ำนมมีค่าค่ำกว่าการใช้ซีเอ็มที่ สัปดาห์ละครั้ง (P<0.05; 642.70x10³และ 694.20x10³ เซลล์/มล.ในสัปดาห์สุดท้าย) แต่ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนสี MBRT และองค์ประกอบน้ำนม (P>0.05) ความคงทนของการให้น้ำนมมีแนวโน้มสูงกว่า (P>0.05; 9.49 กับ 9.80 กก./ตัว/วัน หนึ่งสัปดาห์หลังเริ่มค้นทดลองและ8.81 กับ8.20 กก./ตัว/วัน สัปดาห์สุดท้าย) การศึกษานี้สรุปได้ว่า การใช้น้ำยาซีเอ็มที่ตรวจน้ำนมทุกมื้อช่วยลด SCC หลังเริ่มทคลอง 3 สัปดาห์ สำหรับการศึกษาการอาบน้ำและ การไม่อาบน้ำแม่โคก่อนการรีดนม โดยคัดเลือกฟาร์มที่น้ำนมในถึงรวมมีผลตรวจ SCC ที่มีค่าสูงกว่า 500x10³ เซลล์/มล.และผลตรวจ MBRT ได้เกรด 1-2 มากกว่า 3 งวคติคต่อกัน แม่โครีคนมเป็นพันธุ์ HF ระดับสายเลือด 75-93.75% DIM 141±9วัน Lac.ที่ 1-6 จากทั้งหมด 8 ฟาร์ม จำนวน 16 ตัวโดยแบ่งโดแต่ละฟาร์มออกเป็น 2 กลุ่ม คามการเปรียบเทียบแบบ T-test โดยใช้ระยะพดลอง 6 สัปดาห์ การอาบน้ำก่อนรีคนมทุกมื้อทำให้ SCC ในน้ำนม มีค่าสูงกว่าการไม่อาบน้ำก่อนรีคนม (P<0.05; 688.12 x10³ และ594.62x10³เซลล์/มล.ในสัปดาห์สุดท้าย) แต่ไม่มี ผลต่อการเปลี่ยนสี MBRT ผลผลิตและองค์ประกอบน้ำนม (P>0.05) การศึกษานี้สรุปได้ว่า การไม่อาบน้ำก่อนรีด นมน่าจะกระคุ้นการหลั่งน้ำนมได้หมดเค้า ซึ่งทำให้ SCC มีค่าลคลง สำหรับการศึกษาการใช้ยางไลเนอร์ที่ไม่ผ่าน และผ่านการแช่สารละลายโซดาไฟ โดยคัดเลือกฟาร์มที่น้ำนมในถึงรวมมีผลตรวจ SCC ที่มีค่าต่ำกว่า 500x10³ เซลล์/บล.และผลครวจ MBRT ได้เกรด 3-4 มากกว่า 3 งวดติดต่อกัน แม่โครีคนมเป็นพันธุ์ HF ระดับสายเลือด 75-93.75% DIM 129±3วัน Lac ที่ 1-7 จากทั้งหมด 4 ฟาร์ม จำนวน 18 ตัวโดยแบ่งโดแต่ละฟาร์มออก เป็น 2 กลุ่ม ตามการปรียบเทียบแบบ T-test โดยใช้ระยะทดลอง 6สัปดาห์ การใช้ยาง ไลเนอร์ที่ไม่ผ่านการแช่โซดาไฟทำให้ SCC ในน้ำนมมีค่าสงกว่า(280.89 x10 ใและ236.44 x10 ใเชลล์/มล. ในสัปดาห์สุดท้าย; P<0.05) และทำให้การ เปลี่ยนสี MBRT มีค่าเฉลี่ยค่ำกว่าการใช้ยางไลเนอร์ที่ผ่านการแช่โชคาไฟ (3.6 และ4.5 ชม. ในสัปคาห์สุดท้าย; P<0.01) แต่ไม่มีผลต่อการให้ผลผลิตและองค์ประกอบน้ำนม (P>0.05) การศึกษานี้สรุปได้ว่าการใช้ขางไลเนอร์ที่ ผ่านการแช่ โซคา ไฟสามารถลดจำนวนแบคทีเรียที่มีผลต่อการเปลี่ยนสี MBRT และลดจำนวน SCC ในน้ำนม

Nam Buathong 2008: Effects of CMT Using Frequencies, Showering and Disinfected Liners on Milk Quality: A Case Study Kamphaeng Saen Dairy Cooperative Limited. Master of Science (Animal Production) Major Field: Animal Production, Department of Animal Science. Thesis Advisor: Associate Professor Jeerachai Kanjanapruthipong, Ph.D. 76 pages.

An objective of this study was to evaluate effects of using California Mastitis Test (CMT), showering and disinfected liners on milk quality. An application of CMT once a week in the morning milking and before each milking was conducted by choosing farmers whose bulk tank milk have had somatic cell count (SCC) > 500x10³ cell/ml³ and Methylene blue reduction test (MBRT) ranging 1-2 at least 3 consecutive tests. Total 8 farms with 20 crossbred cows (75-93.75% Holstein; HF) with 128±3 days in milk and 1-5 lactation were divided into 2 groups according to a T-test comparison. An application of CMT before each milking had lower SCC after 6 weeks in the experimental period (P<0.05; 642.70x10³ vs. 694.20 x10³cell/ml³). It did not have an effect on MBRT (P>0.05) and had a slightly higher milk persistency (P>0.05; 9.49 vs. 9.80 kg/h/d at 1 week and 8.81 vs. 8.20 kg/h/d at the end of the experimental period). Milk composition had a slightly better trend in an application of each milking CMT (P>0.05). It can be concluded that an application of each milking CMT resulted in lowering SCC after consecutive 3 week applications. Effects of showering and no showering dairy cows before each milking were evaluated by choosing farmers whose bulk tank milk have had SCC >500x10³ cell/ml³ and MBRT ranging 1-2 at least 3 consecutive tests. Total 8 farms with 16 crossbred cows (75-93.75% HF) with 141±9 days in milk and 1-6 lactation were divided into 2 groups according to a T-test comparison. Showering dairy cows before each milking had higher SCC than no showering (P<0.05; 676.19x10³ vs. 624.98 x10³ cells/ml³ at week 6 of the experimental period). It did not have effect on MBRT milk yield and milk composition (P>0.05), It can be concluded that no showering dairy cows before each milking could stimulate udder empty and thus lowering SCC. An application of unsoaked and 2 week alkaline soaked liners was determined by choosing farmers whose bulk tank milk have had SCC<500x10° cell/ml° and MBRT ranging 3-4 at least 3 consecutive tests. Total 4 farms with 18 crossbred cows (75-93.75% HF) with 129+3 days in milk and 1-7 lactation were divided into 2 groups according to a T-test comparison. The unsoaked liners had higher SCC than those soaked liners after 6 weeks in the experimental period (P<0.05; 280.89×10^{3} vs. 236.44×10^{3} cell/ml³) and lower MBRT (P<0.01; 3.92 vs. 4.57 hr.). Milk persistency (10.0 vs. 9.78 kg/h/d at 1 week and 9.63 vs.10.17 kg/h/d at the end of the experimental period) and milk composition did not differ between unsoaked and alkaline soaked liners (P>0.05). It can be concluded that an application of alkaline soaked liners can reduce microbial contamination and thus increasing MBRT and lowering SCC.